

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **Haberkorn s.r.o.**, se sídlem Generála Vlachého 305, Mokré Lazce, zastoupené JUDr. Lubošem Průšou, advokátem se sídlem třída Národní svobody 32/11, Písek, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2, Liberec, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) **EUROHEAT, s.r.o.**, se sídlem Lecnínová 1198, Liberec, zastoupená Mgr. Terezou Landfeldovou, advokátkou se sídlem Vítězná 734/11, Liberec, 2) **UNITED BAKERIES a.s.**, se sídlem Pekařská 1/598, Praha 5, zastoupená JUDr. Michaelou Šerou, advokátkou se sídlem Vodičkova 710/31, PraPha 1, 3) **Severočeská vodárenská společnost a.s.**, se sídlem Přítkovská 1689, Teplice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 11. 2017, čj. KULK 82347/2017, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení 2) proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 6. 2. 2019, čj. 59 A 9/2018-142, o návrhu osoby zúčastněné na řízení 2) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Osobě zúčastněné na řízení 2) **se ukládá** zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Magistrát města Liberec, odbor životního prostředí, rozhodnutím ze dne 9. 1. 2017 žalobkyni nařídil odstranění stavby vodního díla „propojení dešťové kanalizace na kanalizaci splaškovou“ a obnovení předcházejícího stavu stavby. Žalobkyně totiž svou stavební činností bez náležitého stavebního povolení propojila existující kanalizační soustavu skládající se ze samostatné kanalizace na splaškovou vodu a samostatné kanalizace na vodu dešťovou. Fakticky vytvořila kanalizaci jednotnou, přičemž dešťovou vodu svedla do kanalizace splaškové. Žalovaná odvolání v podstatném rozsahu zamítla rozhodnutím ze dne 13. 11. 2017.

pokračování

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci. Krajský soud žalobě vyhověl a obě uvedená správní rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění uvedl, že je nepochybné, že žalobkyně zbudovala stavbu bez povolení stavebního úřadu, stavba taktéž nebyla dodatečně povolena. Proto byly naplněny podmínky pro nařízení odstranění stavby. Krajský soud však zpochybnil žalobkyni uloženou povinnost obnovit předcházející stav. Úkolem správního orgánu totiž bylo zjistit, jaký je povolený stav, neboť jedině ten má být obnovován. Správní orgány však neměly dostatek podkladů ke zjištění předcházejícího povoleného stavu. Nadto se ani nezabývaly existencí technických možností provedení obnovy předcházejícího stavu kanalizace, a to i přesto, že v místě propojení kanalizace je vybudována řádně povolená a zkolaudovaná hala (právě v průběhu výstavby haly totiž žalobkyně neoprávněně propojila obě kanalizace). Krajský soud proto uzavřel, že hodlaly-li správní orgány postupovat s využitím institutu obnovy předcházejícího stavu, bylo jejich povinností se vypořádat s tím, zda a obecně jakým způsobem je taková obnova technicky proveditelná.

II.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala osoba zúčastněná na řízení 2) – UNITED BAKERIES a.s. (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž mj. požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] V žádosti uvedla, že je vlastníkem kanalizace, která odvádí vodu z areálu pekárny, kterou provozuje. Namítla, že krajský soud dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro odstranění stavby propojení kanalizací. Stěžovatelka se obává, že pokud by nyní po zrušení správních rozhodnutí stavební úřad opětovně rozhodoval ve věci, mohl by, vázán právním názorem krajského soudu, nařídit odstranění stavby bez toho, že by současně nařídil i obnovení předcházejícího stavu. V tom případě by však nebyl zajištěn průtok kanalizace, odvádění odpadních vod z areálu pekárny, došlo by k rozlivu odpadních vod do okolních pozemků, úniku vod do podlaží, podmáčení pozemku žalobkyně, na němž stojí hala, ohrožení životního prostředí a uložení sankcí stěžovatelce. V uvedeném stěžovatelka spatřuje hrozící vážnou újmu. Naproti tomu v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nehrozí jiným osobám žádná újma. Újma hrozící stěžovatelce je taktéž nepoměrně větší, než újma hrozící třetím osobám. Přiznání odkladného účinku dále není v rozporu s důležitým veřejným zájmem, neboť současný stav trvá již delší dobu a ze spisu neplyne akutní potřeba jiného řešení kanalizace.

III.

[5] Žalobkyně ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedla, že provizorní propojení kanalizací je zcela funkční a řádně odvádí dešťovou vodu z areálu stěžovatelky, nepůsobí ani žádné problémy při čištění odpadních vod. Tvzení stěžovatelky, že krajský soud zavázal stavební úřad rozhodnout o nařízení odstranění stavby s tím, že již nemusí nařídit obnovení původního stavu dešťové kanalizace, je spekulativní. Krajský soud správní orgán zavázal, aby v potřebném rozsahu zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Krajský soud nepředurčil, k jakým právním závěrům by měl správní orgán po doplnění skutkových zjištění dospět. Pokud by Nejvyšší správní soud odložil právní moc rozsudku krajského soudu, zrušená správní rozhodnutí by „obživla“ a žalobkyně by musela ve stanovené lhůtě vykonat povinnosti jí

uložené, tedy i odstranit předmětnou stavbu a obnovit předcházející stav. Žalobkyně proto nesouhlasí s tím, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek.

[6] Žalovaný ani zbývající osoby zúčastněné na řízení se k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinky kasační stížnosti nevyjádřili.

IV.

[7] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost obecně nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se přitom užije přiměřeně. Kasační stížnosti lze tedy přiznat odkladný účinek tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro navrhovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud dospěl po zvážení argumentů stěžovatelky k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nebyly splněny.

[9] Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem, neboť směřuje proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Přiznání odkladného účinku vůči pravomocnému rozhodnutí je třeba připustit pouze tehdy, jestliže nezbytnost odkladného účinku převáží nad požadavkem právní jistoty a stability právních vztahů opírajících se o pravomocná rozhodnutí orgánů veřejné moci. Přiznáním odkladného účinku se prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tímto zákonným postupem ovšem není přiznání odkladného účinku, ale až případný meritorní výrok o kasační stížnosti. Pokud by správní orgány neměly být vázány pravomocným rozhodnutím krajských soudů, kterými se ruší jejich správní akty, musel by zákonodárce zcela změnit koncepci správního soudnictví. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce popsal slovy o „*nepoměrně větší újmě*“.

[10] Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu čj. 10 Ads 99/2014-58 splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatelku znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatelku nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[11] Újma, která má hrozit stěžovateli, nesmí být vzhledem k jejím poměrům bagatelní, ale naopak významná, taková, která opravňuje, aby v jeho konkrétním případě pravidlo, že kasační stížnost nemá odkladný účinek, nebylo výjimečně uplatněno. Významnou bude újma spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho fungování, činnosti apod. (viz usnesení čj. 6 Afs 73/2014-56).

pokračování

[12] V nyní posuzovaném případě nastala situace, kdy krajský soud zrušil rozhodnutí správních orgánů a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Správní orgán prvního stupně bude tedy pokračovat v řízení a znovu posuzovat, zda a za jakých podmínek nařídí odstranění stavby a popřípadě i obnovení předcházejícího stavu kanalizace. Stěžovatelka v kasační stížnosti vyjádřila obavy z toho, že by stavební úřad spolu s rozhodnutím o nařízení odstranění stavby žalobkyni neuložil obnovení předcházejícího stavu. Nejvyšší správní soud předně poznamenává, že obavy stěžovatelky jsou zcela hypotetické. Tvrzená újma totiž nemůže vzniknout bezprostředně v důsledku nabytí právní moci rozsudku krajského soudu. V případech, v nichž Nejvyšší správní soud zpravidla kasační stížnosti přiznává odkladný účinek, totiž hrozí to, že výkonem správního rozhodnutí dojde ke vzniku významné újmy (např. nemožnost řízení motorových vozidel po odebrání řidičského oprávnění, povinnost odstranit stavbu, realizace správního vyhoštění atp., k povaze významné újmy viz též předchozí odstavec). Proto je namístě právní moc a vykonatelnost takového rozhodnutí odložit a negativním a často i neodstranitelným důsledkům předejít. V nyní posuzovaném případě by však k tvrzené újmě mohlo dojít až poté, co by stavební úřad opětovně v řízení rozhodl, a to navíc ještě konkrétním způsobem, kterého se stěžovatelka obává. Takové konkrétní vyústění řízení před stavebním úřadem ale nelze předvídat, neboť krajský soud v tomto rozsahu správní orgán nezavázal dle § 78 odst. 5 s. ř. s. Krajský soud v rozsudku uvedl: „*V dalším řízení bude potřeba se vypořádat s tím, zda je stavba dešťové a splaškové kanalizace v předmětném místě povolena, aby tak mohla být případně nařízena její obnova, a dále, zda popřípadě jakým způsobem, je obnovení původně povoleného stavu kanalizace technicky proveditelné.*“ Na jiném místě rozsudku v této souvislosti vyjádřil názor, že pokud by obnova technicky proveditelná nebyla, popřípadě by byla jen za vzhledem k okolnostem případu zcela neúměrných nákladů, nebyly by splněny podmínky pro nařízení obnovy dešťové kanalizace v její předcházející podobě. Stavební úřad si proto pro učinění výše uvedených závěrů bude muset obstarat další dokumentaci a posoudit řadu dalších okolností, než bude moci rozhodnout o případné nemožnosti nařízení obnovy původního stavu. Nejvyšší správní soud přitom nemůže předjímat rozhodnutí stavebního úřadu. K tomu je nutné poznamenat, že i kdyby stavební úřad skutečně rozhodl tak, že by nařídil odstranění stavby bez toho, že by současně nařídil i obnovení předcházejícího stavu, stěžovatelka má možnost uplatnit řádný opravný prostředek a proti takovému rozhodnutí se odvolat, čímž zvrátí nabytí vykonatelnosti rozhodnutí a předpokládané splnění uložené povinnosti žalobkyní a odstranění propojení kanalizací. Právě až s tímto momentem totiž stěžovatelka spojuje hrozbu tvrzené újmy.

V.

[13] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že není naplněna hned první podmínka pro vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatelku znamenat relevantní újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Soud se proto nezabýval posouzením dalších navazujících kritérií pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. usnesení (podle § 107 s. ř. s. ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s.).

[14] Rozhodnutí o nepřiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

[15] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku, a sice podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve výši 1000 Kč. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 27/2012-32]. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[16] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080405219** Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. března 2019

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: